

Miljøministeriet
Børsgade 4
1215 København K

Dato: 06-06-2013
Sagsb.: Marie Johansen
Sagsnr.: 11/61882
Dir.tff.:
E-mail: Marjo@holb.dk
EAN.nr 5798007570675

Att.: Miljøminister Ida Auken

Sundhedsmæssige problemer hos naboer til kæmpevindmøller

Holbæk Kommune retter henvendelse til Miljøministeren, på baggrund af adskillige borgerhenvendelser om sygdomssymptomer fra næsten samtlige borgere, som er nabo til kæmpe vindmøllerne ved Hagesholm ved Holbæk.

Dette brev er derfor en anmodning om:

- 1. at miljøministeren tager stilling til specifikke spørgsmål i forhold til vindmøllebekendtgørelsen, og**
- 2. at Holbæk Kommune får foretræde for ministerens miljøudvalg, ved borgmesteren, administrationen og få repræsentanter fra naboerne.**

Holbæk Kommune henviser til vedlagte referat fra et borgermøde den 2. maj 2013, som kommunen har afholdt. Ved borgermødet mødte næsten samtlige fastboende naboer op – fra 10 ejendomme, som bor i afstanden 500 – 1000 meter fra nærmeste vindmølle. Desuden en enkelt nabo, som bor i afstanden 1500 meter fra vindmøllerne, som til gengæld har en ejendom, der ligger på linje med vindmøllerne. Herudover mødte en del af de ansatte op, fra et udendørs gartneri, som er placeret ca. 500 meter fra nærmeste vindmølle.

Ved mødet fik hver borger mulighed for, at fortælle om deres oplevelser ved at bo tæt ved vindmøllerne. Dette fremgår af referatet.

Fysiske og psykiske symptomer

Samlet set havde alle de tilstedeværende enten fysiske eller psykiske gener, ved at bo tæt på kæmpevindmøllerne. Generne er alle enslydende, og dem som har de værste symptomer, er den familie som bor tættest på.

Vindmøllebekendtgørelsens mangler

Som tilsynsmyndighed mener vi ikke, at vindmøllebekendtgørelsen tilgodeser naboernes sundhed i tilstrækkelig grad på baggrund af de klager vi modtager.

1. Anmodning til miljøministeren

Vi anmoder derfor, at miljøministeren tager stilling til følgende:

- **Er støjgrænserne for høje?**
I forhold til støjfølsom arealanvendelse, er det rimeligt at denne betegnelse kun falder ind

under de kategorier, hvor folk ikke bor der hele året rundt (f.eks. sommerhuse)

- **Er det godt nok, at der kun er støjkrav ved 6 og 8 m/s?**
Det betyder, at der ikke er støjreduktion på vindmøllerne herefter – typisk fjerner vindmøllejerne først reduktionen ved 12 m/s. Støj fra vindmøller over 12 m/s giver en voldsom lyd, som fra et fly, der flyver lavt over ejendommen
- **Hvordan sikres det, at vindmøller som udsender ikke-konstante hyletoner, kan få et tillæg på 5 dB?**
Det er svært at føre tilsyn med, og svært at planlægge målingerne for et støjlaboratorium, da hyletonerne ikke er konstante. Hyletonerne lyder som tågehornet fra en færge. Det ville være mere optimalt, hvis kommunen kunne konstatere de ikke-konstante hyletoner, og herefter vurdere om der skulle gives et tillæg på 5 dB, jf. lignende forhold i støjvejledningen
- **Er måden som lavfrekvent støj bliver målt på tilstrækkelig god?**
Lavfrekvent støj måles udendørs i stedet for indendørs, hvorefter den lavfrekvente støj beregnes, ved at anvende et gennemsnitstal for lydisolering.
Normalt måles lavfrekvent støj indendørs i henhold til *Orientering fra MST om lavfrekvent støj fra 1997*. At lavfrekvent støj giver betydelige gener, fremgår af orienteringen, hvori det bl.a. er nævnt, at ”*Undersøgelser af hvordan mennesker oplever forskellige grader af støjbelastning, viser, at der optræder væsentlige støjulemper, hvis den lavfrekvente støj indendørs overstiger 20 dB om aftenen og natten. Den oplevede gene fra lavfrekvent støj øges stærkt, når støjen kommer over 20 dB. Forskningen gennem de seneste år har understøttet de vurderinger, som Miljøstyrelsens orientering bygger på, at der er nu ingen tvivl om, at kraftig lavfrekvent støj giver anledning til betydelige ulemper*”
- **Hvordan beskyttes borgerne for lavfrekvent støj fra kæmpevindmøller, hvor de blev rejst inden kravet kom i den reviderede vindmøllebekendtgørelsen fra december 2011?**
Kommunen kan ikke give påbud efter miljøbeskyttelsesloven, til måling *efter Orientering fra MST om lavfrekvent støj (1997)*, da en bekendtgørelse er udtømmende. Hvordan kan vi sikre, at borgere til disse vindmøller ikke bliver udsat for betydelige sundhedsmæssige gener, jf. ovenstående?

2. Foretræde for ministerens miljøudvalg

Holbæk Kommune ved borgmester Søren Kjærsgaard, anmoder om foretræde for ministerens miljøudvalg. Vi vil foreslå, at vi vil få mulighed for at tage et par naboer med, udover administrationen og borgmesteren.

Her vil der kunne redegøres for de mangler vi ser der er i vindmøllebekendtgørelsen, som giver naboer til kæmpevindmøller sundhedsmæssige symptomer.

Da målet er, at halvdelen af landets energiproduktion i 2020 skal stamme fra vindmøller, anser Holbæk Kommune de sundhedsmæssige gener, for at være vigtige og af principiel betydning – ikke alene for borgerne i Holbæk Kommune, men også for landets øvrige borgere, som kommer til at bo tæt til kæmpevindmøller.

Det nævnes, at vi også har bedt embedslægen i Region Sjælland om, at give deres vurdering af de sundhedsmæssige aspekter i denne sag. Kopi af referatet fra borgermødet er ligeledes fremsendt til embedslægen.

Med venlig hilsen

Søren Kjærsgaard
Borgmester i Holbæk Kommune

Bilag

Kopi af referat fra borgermøde den 2. maj 2013 med tilhørende powerpoint oplæg

Kopi af dette brev er sendt til

Samtlige borgere som var med til borgermødet

Vattenfall A/S

Region Sjællands Embedslæge seost@sst.dk